

ПЕРЕДПЛАТА на "РУСЛАН"

виносить: в Австро-Угорщині:

на цілий рік	24 К
на пів року	12 К
на четвер року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 долярів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні 6 до-
лярів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 долярів або 10 рублів.
Поодиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto пошт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-суспільний дневник.

"Вирвеш ми очі і душу ми вирвеш: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска". — З Русланових псалмів М. Шашевича.

Від напasti не пропасти.

Сусідство численних шивочків коло редакції "Діла" дуже прикро відбивається на редакторах сеї часописи, бо хоч і настроюю їх страхом, але — нігде правди діти — скідуть їм на голову. Посідавши добре, они звичайно не мають уже часу передумати яку статю; тоді сей або той з них нагадує собі, що він уже стілько разів писав про Барвінського, "Руслана", христ.-сусп. партію і "амбітників" — отже сідає за стіл і пише наново і гладко те, що вже писав перед роком. Се є вічна і вдачна тема, яка завсідія оплачувається редактором "Діла", бо не копітувалася великого заходу і заповнювалася часопись. На якийсь час, правда, борба против христ.-сусп. партії була трохи притихла — казали, що се був вплив нового редактора, д-ра Кушніра, — однак д-р Кушніров за кілька місяців его редакційні товариши успіли вже так зогидити перебування в "Ділі", що він покинув редакцію, і на доказ того уже знова появляються ся в сї часописи старі пісні давніх редакційних катаринкарів.

Від засновання христ.-сусп. партії немає року, але за той час "Діловики" пролили вже море чернила і своєї власної жовчі з пересердя, придумуючи щораз нові напости і клевети. Нагадаємо лише торічну видумку, що би то христ.-сусп. партія засновала ся на ті, щоби при реформі виборчого закону соймового пристати на менше число руских послів, як жадали нац. демократі. Нагадаємо другу видумку, що ми пристанемо на свій університет на провінції, що нам на Львові не залежить. Нагадаємо цілу брошурку, видану "Ділом", яка мала за одним замахом розторпити нашу партію цілим рядом неправд і клевет. На всі ті видумки відповіли і поодинокі люди і наші партійні збори, даючи докази, що се лиши прості клевети. Але що то обходить нац. демократичних редакторів?!

Над сими відповідями треба було подумати, а у них думане не привична робота, — лекше заграти на старій катаринці...

З нагоди віденських виборів "Діло" (в ч. 95) називав тепер "Руслан" "органом христ.-сусп. інтернаціоналізму", а нашу партію пло- дом амбітних одиниць, що принялися працювати в напрямі ягайлонським. Ви не чули ще сего? Певно чули ще тоді, коли теперішні редактори "Діла" пріли в школі над латиною, тільки тоді був се аргумент москвофілів, а тепер ось він перейшов гладко і до "Діла" і тут читаемо єго вже частіше. Чи варто із сего вісенітніцею перечити ся? Шкода за- ходу!

А чим мудріші і дальші думки "Діла", що наша партія займає ся демагогією, що се ми шукали собі напости і викликували невинне ангелітко "Діло" на полеміку, що був вплив нового редактора, д-ра Кушніра, — однак д-р Кушніров за кілька місяців его редакційні товариши успіли вже так зогидити перебування в "Ділі", що він покинув редакцію, і на доказ того уже знова появляються ся в сї часописи старі пісні давніх редакційних катаринкарів.

Се все таке безосновне і неправдиве і притім таке наївне, що не можна доволі на- дивувати ся авторами, котрі очевидно гадають, що з єго читачів ніхто не в силі скон- тролювати єго думок і що можна і в тій справі печатати небилиці, як про приняті архієпископія Карла в Коломиї.

"Діло" розсердило ся на нас сим разом за нашу замітку, що оно невірно і одно- сторонньо повідомляє свою публіку про віденські вибори до ради міської і про христ.-суспільників у Відні. Як ся справа мав ся, се відомо нашим читачам з дописів з Відня; а як "Діло" відносило ся до христ.-суспільників у Відні, се знає кождий, хто читає "Діло" бодай від червця минувшого року. Даремна річ шукати тут якогось принципіаль- ного становища в поглядах на сю справу; редактори "Діла" не в силі розріжанти здорової ідеї від тих, що могли сю ідею споневі- ряти, і они виливують дитину разом з купе- ллю, переймаючись ідеольгією віденських бір- жевиків і бажаючи передачі зараду міста

Відня в їх руки. Треба справді "штубаків" (живімо слова "Діла"), щоби з очевидної ненависті до наших христ.-суспільників однією неприхильно відносити ся і до віденських та брати сторону зовсім чужих нам людій і партій, які навіть реїтії не мають з нами спільної. А коли нагадати, як то колись прихильно відносило ся "Діло" до Люсегера і його роботи і ним одушевляло ся, то справді треба себе спитати, чи в "Ділі" була коли послідовність і якесь принципіальне становище?! Ні, там єго ніколи не було і нема і при теперішніх редакторах не буде!

"Діло" може собі й дальше зі скрі- вилазити і грati на старій, храпливій катаринці про нашу партію. Переїло ся те все, не переконано нікого розумного і нашої партії ані дрібки не ослабило. Наша праця перенесла ся вже на провінцію і тепер школа вже зводить рахунки з "амбітниками" і одиницями, бо з тих одиниць склала ся вже поважна громада. Маємо надію, що вплив єї уже небавом почне на собі націон.-демокр. партія, коли тепер єго не відчуває з при-чини своєї грубої ростості.

Здорово думаючи під розвагу".

(Конець).

III.

Трапляло ся мені розмовляти про сю справу не в однім й не в двома людьми і вийшло таке, що по обох сторонах показувались — побоювання! Гадки були най-ріжкородніші. Всі однака казали, що — "оно здало би ся", "оно не попподіло би", "оно було би не зле", "оно було би добре" і т. д. Після мого однака переконання — оно не лише "здало би ся", "не шкодило" і т. п. — але оно є — конечне!

Яка з сього вигляду опісля користь для

старіли ся і втратили свій неоцінений скарб, перв житя, як приміром творя Кльоштока для Німців, або Немцевича для Поляків? Може культ єго засновував ся на якісь похибці і наша суспільність, дозріваючи культурно і перевідчачи непомітно ревізію вальорів, запри- мітила ту похибку і може саме тому культ Шевченка паде? А може ми Шевченка під- пінняли були за високо так, що він мусів з тої висоти власті? Може єго заслуги не були для нашого народу такі величі, а терпнія, які він перебував, не були такі важкі, як нашим батькам здавало ся? Може єму на десятилітнім засланю справді не поводило ся так зле, як се ми привикли у всіляких книжках про Шевченка читати? Може вкінці прийшли нові люди, більші поети і кинули якісь цінніші і більше вартні клічі?... Ні, рішучо ві!

Правда, що останніми часами почали являтися ся змагання до пониження Шевченкового культу, але є се голоси людей, котрі не знають, що говоряти. Суспільність повинна рішучо запротестувати проти таких безумних гадок і то не тільки тому, що Шевченко — се народні нації гордоці, се непорівняна велич, на котру не вільно підвісити шаленої руки, але також з тої простої причини, що всю ті, що ті люди говорять, а навіть пишуть і на жаль друкують, се неправда, результат ігноранції, або злої волі. Правда, що література наша протягом останніх 20 літ, за- цвіла буйним квітом, виробила нові форми, розширила свої виднокруги і збогатила нашу мову новими зворотами і словами, але і се правда, що по нинішній день нема у нас менше у нас, в Галичині? Може твори єго по-

Шевченків "Кавказ", нема ліриків глибших, а ширіших від єго думок, нема чудовішого еротичного твору над "Тополю", ані більше вартої поеми над "Наймичку". А вже таки такою багатою, а простою, широю, а гармонійною мовою як Шевченко, ніхто і ніколи не писав.

Щож до єго поглядів суспільних і політичних, то єм дуже а дуже далеко до старості. Возьмім оден тільки "Заповіт". Також по нинішній день ми сповнили з него тільки першу точку, то є — поховали Шевченка на могилі, а решта так і остала ся нездійсненою і не здійснить ся скоро, хоті здійснити ся може.

В інших народів перше читають, учаться, знають, а тоді що йо пишуть, у нас пишуть не читавши і то пишуть самі не знаючи що. Уявім собі, подібну писанину у Німців про Шіллера, або у Поляків про Міцкевича, а що йо тоді зрозуміємо, який сором паде на нас за онтих критиків, котрі замість вчитувати ся і пізнатавати безсмертні твори Тарасові, бեрутися їх відразу критикувати і то критикою, запозиченою з нашої практики політичної. Неважк ми справді такий поганій народ, що нічого не вміємо і не хочемо пошанувати, неважк ми такі дейники-гольтіпаки, що нічого гідного і великої не хочемо між собою мати, неважк ми справді такі руйнуючі духи, що тільки всю знищили і споганили вмімо? Се нам закидують вороги, але перед такими прикметами ми мусимо руками і ногами боронити ся. Народ без генія, се нарід без пуття, се череда без проводу, се товпа, котра не має нічого до страчення. Останніми часами

Виходить у Львові що дні крім неділі і руских свят о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція "Руслан" при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукоюси звертає ся лише напередну засторогу.

Рекламації лише неопечатані вільні від пошти. — Оповісті звичайні приймаються ся по ціні 20 с. від стрічки, а в "Надісланім" 40 с. Подікі і приватні донесення по 30 с. від стрічки

З нагоди Тарасових свят.

(Дальше).

А нині? Як же прикро читати, що торік, ювілейний концерт в честь Шевченка в однім з більших наших міст відбув би ся був перед пустими кріслами, коли в останній хвилі не були їх заняли вихованки бурси. А дехота була місцева, так численна інтелігенція, де патримоти з околиц?

Як прикро вражас сегорічний звіт з концерту Шевченка в Стрию? В деяких містах навіть жадного концерту не було, а може і не буде. Чи не треба, чи за політичною та економічною роботою часу на покліні памяті Тарасовій не стало? Думаю, що добрий господар і поле обробить і на празник піде. Оден день в році годить ся посвятити для того, котрій посвятив для нас ціле жите. А то готово вийти таке, що ми, ніби тій діти. Доти напишають ся образка, доки єм не дати. А здіймеш, то подивляється ся і лишуть. Доти і ми в жаром съвіткували поминки Тарасові, доки нас за се переслідували, а як перестали, то і наш запал кудася подів ся...

Не хочу вірити, що оно дійсно так було і волю де инде за причиною пошукати.

* * *

"Всё кінчить ся в природі, все кінчить ся тай — год!"

Може і значіні Шевченка для українського народа прийшов уже конець — принайменше у нас, в Галичині? Може твори єго по-

починають ся проявляти, і то не тільки у нас, ті нещасливі наслідки невдачної революції, котрих може першим і голівним знаком є "грядущий хам", сей ніби то визволений з піднасили съвітів чоловік, що на весь плюс і погордою киває рукою, але нам не пора такого добродія пускати в нашу хату, бо він може богато лиха натворити. Нам треба дізнатися тими людьми, що для української ідеї положили якісь трупкі заслуги, а між ними на першому місці стоїть Шевченко. Він наш найбільший поет, він недостижимий мистець напілі мови, він ідеольгіон нашого визволення, примір невигнаного борця за ідею, він видимий знак нашого всеукраїнського єднання — він таким мусить остати.

* * *

О тім треба перше всього памятати нашій молодежі.

Нехай она не захоплює ся якою небудь новиною, нехай не летить на моцні слова та крикливі теми, нехай не думас собі, що коли у других народів є всілякі "ізми", то й нам їх чим скоріше треба мати, тільки найзнанішою літературі опирає на тих здорових, кріпких і венохітних основах, котрими є Шевченкові твори. Нехай не думас собі, що коли Шевченко пише легко, то вже він і поет легкий, а найпамятас о тім, що найбільші твори бувають найпростіші, а такими є саме архітектори Шевченка. Нехай не думас, що коли наш найбільший поет не шукав дивних тем, заплутаних колізій і не залишив ся до читача представлюючи єму такі побуджуючі моменти з людського життя, від яких кишишть найновій-

гів съвященства не вийшло, а не від нас учителів, остане факт, котрий вистарчав на здементоване вище наведено висказу!

Інші жалі були, що съвященики гордяться, помітують учителем, вважаючи його різновартним з дяком, ба, були навіть такі, що називали нас „дяками“! Такі правда, колись були, але тепер вже они минулися! Тепер вже хиби якийсь загорілий амбітник може щось подібного сказати (хотіть здається мені, що таких на пальцях вже навіть немає чи числити), але людина, чоловік, а до того ще й съвященик щось подібного тепер не скаже, бо такий висказ вони жувають би не учителя, а його самого. Дуже багато також питали мене: „Чо ти хочеш, до чого стремишся? Чи хочеш знань, щоби „учительство“ віддати під поширену реверенду“? Чи хочеш щоби учительство й даліше було невільником попа?“

На усі ті атаки й питання відповідаю ясно й отверто: „Хочу бевоглядної солідарності учителя й съвященика на засаді — „вільний з вільним, рівний з рівним“! Що ж до висказуваних побоювань, то скажу, що они не мають найменшої основи.

Не ті часи тепер, щоби учитель був „невільником“, бо найперше не знайде ся жаден такий учитель (-ка), щоби добровільно ставав ся чиємъ там невільником, а далі — бодай — чи нашов би ся такий съвященик, котро-му взагалі сего хотів би.

Учительство нині надто вже съвідоме того, що й оно зачислює ся до людей а не до „рабів“, там самим отже жадно мірою не дастъ зробити з себе невільника навіть ста-рості, чи інспекторови. Не перечу, що деякі жалі навіть оправдані, але як раз тому усі здорове думаючи, щиро і добре волі — по-винні сю справу гаразд обдумати, та раз з усіма тими жалами, скаргами й дотинками скінчить. Не згадуймо минулого, бо оно нам жадної користі не принесе, заховаймо усякі матеріали на дно скрині, кинмо на минувше заслону, а беріть ся до нової праці, котре не лише обом станам, але й цілому народові принесе съвітлу будущину! Памятаймо, що жаден народ не може бути й обійти ся без учителя, без науки, а тим самим і без релігії, без съвященика! Нарід, котрий помітіве релігією, мусить бути безуслівно здемораліза-ваний, а усяка деморалізація веде до бевоглядної загуби! А ми ж хиба, яко щиро й дійні патріоти (не „патентовані“), чейже ве хотимо загубіти свого нещасного народу, а як раз як найкрасшого й найскорішого роз-вітку! Тому тим більше повинні ми стреміти, перти до злуків двох найважливіших і найпер-ших ставів народних т. є. учителів і съвященників, щоби тим успішніше і корисніше працювати для того народу!

IV.

На сім я хиба повинен би і закінчити свої слова, однаке не хочу бути „грядущим без путі“, позвоюю отже собі бодай перші кроки в сій справі виказати.

Інша література, то вже він неук, неартист, не-обсерватор, людина без переживань.

Шевченко дав нам таке богаство духових процесів, такий буйний ліс людських появ, таку точку аналізу психіологічну людини, що куди другим до него! Тільки єго треба знати і треба вміти читати. А деж тає знане, а якож то читане?

Чи богато ми маємо пояснень і розслі-дів Шевченкових творів, чи богато ми доки-нули до монографії Кониського? Чи пробував хто змалювати духовий портрет великого нашого поета, хоть в якім однім моменті жити? Взагалі, чи богато зробили ми для него поза Кониским і Доманицким?

І саме до такої аналітичної роботи треба нам брати ся, треба кождий твір видати в можливо найвірнішій тексті, уважаючи останнє слово поета, хоть би се була корректура на книжці, або нотка в листі, рішаючим, треба даліше розглянути генезу кожного твору, осмотрити єго примітками та поясне-нями, розглянути ідейний підклад і просліди-ти лінію твору, а що йоно тоді можна бути до синтезу. Але Українець, котрий, поки те все не зроблене, закидає свому найбіль-шому поетові ретроградність і всякі інші хиби — сповнів вчинок так дивний, що справді аж страшно подумати.

(Конець буде)

Отже: — Безперечно, що першим кро-ком в сій справі повинна бути основна роз-права в часописах на сю тему. Най отже не ліннують ся ті, котрим ся справа „по нутру“, але най як Вп. товариши-учителі, також всеч. отці духовні возьмуть за перо та виска-жути свої гадки в сій справі, ма стовпцях українського дневника.

Другою річю се особиста розправа, або нарада. Най отже зайдуть ся передставники учительства і духовенства в одній місци, та поговорять щиро і отверто з собою.

Що викаже відтак словна нарада, повинна в слід за тим завязати ся перманента комісія, котра займається ся виключно сею справою. В склад такої комісії повинні входити в рівній часті представники учительства і духовенства, надто голова сеї комісії ви-браний лише за обосторонюю згодою.

В слід за комісією повинен би утворити ся якийсь спільній клуб, до котрого входили би яко членів як учителі, так й съвященики, а котрий був би заразом спільною організа-цією учительства з духовенством.

Ось тих чотирьох точок подаю на початок, щоби дати почин до нової праці. Най відомо не гадає, що той, котрий приступить до нової організації съвящеників в злукі з учителями, буде мати зараз якісь „протекції“, якими наші „ревуни“ так люблять цівірінкати, бо нас чекають не „протекція“, не „тепленік посади“, не „синекури“, не „жолобці“ і т. п. „блаж-годаті“, але нас чекає праця — праця тяжка, по за те чиста, ідейна, з котрої — дай Боже — як найбільше добра напому поневоленому народові.

Учитель з села.

Просимо домагати ся „Руслана“ по всіх реставраціях, каварнях, торговлях і приєднувати нам нових передплатників в кругах своїх знакомих.

З делегаций.

Угорська делегація.

Вчера о год. 11. перед полуднем зібралися угорська делегація під проводом містопредсідника Зіхи, Мін. гр. Берхтолльд предложив бюджетову провізорію до кінця жовтня с. р., після чого повне засідане замінено; зібралися комісія, перед котрою гр. Берхтолльд виголосив ехосе, приняті живими оплескими.

Виводи мін. гр. Берхтолльда.

В останніх дніях грудня минувшого року мій попередник в уряді представив коротко образ тодішнього міжнародного положення.

Великі витичні лінії політичні гр. Еренталля не були вправді в тім представленю виразно сформульовані, а лише показували ся в частині приміненю. Однак були они Вам звісні з давніх заяв міністра, а при тій нагоді Ви на них на ново згодили ся.

В дусі такого ходу, котрий повинен бути основою всякої здорової заграниці політики, орієнтація та буде і на дальнє вказівкою, не на се, щоби контемпліаційно стояти на місці, лише щоби зі спокійною съвідомостію іти дальше вибраною дорогою.

Узли, які лучать нас з союзними великорідженнями, належить по змозі скріпити, а взаємнини, які удержують в заприязненими державами, розвинуті і поглубити. При тім нашою задачою буде вести політику управління інтересів, котрої заповідно в міжнароднім житі в непохитна лояльність зглядом наших союзників і приятелів, а ціллю съвідомо доходжене наших слушних домагань.

Як кріпко збудована, протягом літ і по-дій досвідчена і випробована основа системи європейських держав, в нам переказаний потрійний союз і бажаємо остати єму вірними, вірними єго формі, єго духом, особливо та-кож вірними високі ідеїми, котрі мають від-служити по думці інтенції достойних єго ін-циаторів.

Внутрі потрійного союза наші відносини до німецької держави остануть непохитно під знаком найтеснішої згоди. Протягом десяток літ згідного і спільногого поступування стали ся ті відносини висказом почута тісної солідарності, а в незломній приязні обох монархів має свою найвищє усъвячене. Недавній побут цісара Вільгельма в Шенбрунні в гостині у Най-скорішого Пана був знова доказом того що-

сливого факту і дав союзним монархам на-году ствердити ще раз, що діяльність обох держав на полі заграниці політики полягає на глибоко закорінених традиціях і стремить до згідних остаточних цілей.

В рівній мірі наші відносини до Італії є постійно під знаком тісного союза. Теплій тон співчуття маргр. Сан Джюльяно з причини смерти моого попередника був доказом сего, яку велику вартість признавано в Римі стремлінню гр. Еренталя, щоби взаємним відносинам союзників надати ціху як найбільшого довіри. Не лишив я без сердечної відповіді тій маніфестації італійського мужа стану і впевнив я, що із зміною особи не змінила ся політика.

Довготривали оружні змагання, в які є за-антажовані наш союзник, на жаль ще досі не покінчили ся. Бажаємо горячо, щоби скоро зробити кінець проливові крові. В тій інтен-ції, як перед тим так і тепер готові ми в ме-жах задержуваної нами нейтральності при-лучити ся до всякої акції, яка показала би ся відповідно до заключення вдоволяючої угоди.

Старанно будуть бережені наші відносини до Росії. Певно не уйшло Вашої уваги, що обіймаючи уряд, обміняв ся я депешами з правлячими російськими політиками і що в них виказано обопільний намір ділати рівно-біжно на услугах міра.

Ті стремління в Відні і Петербурзі також ман Сазонов підніс з натиском в останній своїй промові в думі. Можемо в доводенем при-няти до відома дотичні виводи російського міністра заграниціх справ і призвати ві-вони, що тим дано ціну запоруку дальнішого приязного розвою наших взаємних відносин.

Дуже добре відносини, які лучать нас з Францією, дастъ ся коротко представити сюю успішною обставиною, що немає між нашими інтересами ніяких противість. Передовсім виходить ся на добре нашій політиці на сході. Французька політика на сході, подібно як наша, ділає в дусі консервативні і своїм впливом не допускає до творення в тій заку-тині бурливих зловіщих хмар. Оцінюємо належито ту рівнорядість мирових стремлінь і можемо єї записати як чинну ставку до нашої політичної ракуби.

Совісно будемо дбати про дальнє задер-жане традиційно добрих відносин з Англією. Кількаразні досвіди лондонського кабінета протягом останніх літ усувають всякий сумнів що до сего, що непорозуміння, які вири-нули переходово між обома кабінетами під час овладного пересилена, належать вже до минувшини. Маймо надію, що стичні точки політики Австро-Британії, відповідаючи обопільним інтересам будуть все на будуче ту і там належито зрозумілі і оцінені.

На першій пляні заінтересовані заграницю політикою Австро-Угорщини в очі видно наші відносини до Туреччини. З бігом літ, а можемо сягнути взад аж до Сістовського міра, аксиоматом нашої політики було удержане приязні сусідніх відносин з турецкою державою, як також стремління по змозі до омівана, а в данім випадку до можливого обмеження комплікацій, котрі могли бідбити ся на тій державі.

Та політика, котрої ціха ясно заховавча стрічала ся все в признанем всіх живел, котрим залежить на задержану міра, є також реальнюю і витичною для наших відносин до Високої Порти. Здає ся нам, що се в льогічним вислідом сего засадничого погляду, если широ бажаємо, щоби спір, який рішав ся нині в Триполітанії, як найскорше покінчив ся.

Вірного сівірбітника в дипломатичнім діланію до удержаня міра на близкім Сході маємо в Румунії, котрої володар в звязані з нашим цісарем довголітною приязнію і здійсненем тих самих політичних інтенцій.

Націм старанем буде піддержувати і по змозі затіснити сердечні відносини до сеї сусідніх держав.

Не треба хиба з окрема мотивувати, як много залежить нам на добрих взаємнинах з балканськими державами. З живою симпатією слідимо їх внутрішньої консолідацію та економічний розвій.

Оживлене взаємніх торговельних зносин з балканськими державами введено при помо-щи торцевельних договорів з Сербією і Чорно-горою. Від того часу удало ся по довгих переговорах одержати згоду з Болгарією на полі торговельної політики; та справа буде предложена законодавчим тілам. Буде для нас особливим вдовolenem, що в сей спосіб

причинили ся ми до дальшою розвою наших економічних зносин з Болгарією, о скільки економічний звіст і оперта на нім зберігаюча політика молодого королівства є цінним чинником в справі задержання міра на Балканах.

По конвенції з Болгарією наступив би — як кінцеве звено в ланцюку торговельних договорів з балканськими державами — торговельний договір з Грецією, котрий що нині є намірений. Без сумніву можна сподівати ся, що се управильнене наших гospодарських зносин з тими державами буде мати також успішний вплив на наші політичні відносини до них.

Повисше позволив я собі подати коротко, яке становище займаємо в укладі європейських держав з узглядом нинішнього у-грунтования великорідження та остаючих поза-ним держав важливих в огляду на східну полі-тику. Єсли можу додати, що з всіма іншими європейськими і позаєвропейськими державами маємо приязні відносини, то ся обставина має особливе значене супроти великої спосібності розвоювання нашої заграниці та тер-торії і даліших цілій, які она собі назначила.

Тепер звертаємо ся до обговорення тих подій, котрі обходять близьче наші інтереси, які в останні часи звернули в висшій степені на себе у

формальних замітів. П. Шустершіц зазначив неконституційність угорської делегації, п. Левхнер неформальність впливання правительства на речинець скликання делегацій.

В фінансовій комісії повторили гр. Берхтолльд і мін. Авенберг свої заяви, як в угорській делегації.

Шросимо відновити передплату.

НОВИНКИ.

— Календар. В четвер: руско-кат.: Івана вет.; римо-кат.: Жигмонта. — В п'ятницю: руско-кат.: Теодора преп.; римо-кат.: Знайдене ч. Хреста.

— З Коломиї пишуть нам: Двя 26. цвітня, як в навечері імені архієпископа Зити, що перебував тут постійно в Коломиї, урядили польські і українські співаки тов-а перед домом, де мешкає архієпископа родина, середнаду о год. 8-ї вечором. Належить зазначити, що наш „Боян“, який виконував серенаду, був зовсім неприготований на се, бо що його попередного дня по полудні повідомив староста виділ „Бояна“, що архієпископа хоче конче почути також рускі пісні, про яких красу она неразчута. Отже зроблено поспішно кілька проб і відспівано вечір народні пісні: „Дівчино моя“ і „Ой любив та кохав“ та „Створи Господи, многата літа“ Білковського. Продукції випали гарно, хоч в такім натові годі було задержати лад. До того ученики польської гімназії, що з факлями обстутили співаків „Бояна“ під діректорую проф. Романа Шияпайла, подалися ся досить нечесно, обкапуючи факлями одяги Бояністів. Та помімо того вражене співу було добре. Архієпископа і архієпископа появилися на гаїку й подякували за спів, а зібрані повітіли їх грімкими окликами: „Слава!“ Було би тільки пожадане, щоби при таких нагодах жандармерія не допускала передовсім жидівської товти, що глотить ся наперед, розпихаючи всіх кулаками й шварготячи неприємно.

— Польська печать в справі руского університету. Вчера ми вавели голос „Dziennik a polsko-gro“, нині подамо голоси інших польських днівників, котрі в огляду на дозрівані питання нашого університету заговорили нараз хором на ріжкі тони.

До справи основання українського університету у Львові вже кількома наворотами повертає „Słowo polskie“. Та — треба признасти — що редактори „Słowa polsko-gro“, хіттіше беруться до річи. Справа університетська поставлена так, що єї сповнене починає набирати реальніші форми і самим польським „чето-м“ справи не дастися ся убити. Український університет мусить бути оснований — нині, чи завтра. Отже вже не проти ідеї основання університету, лише проти речинця його основаних виступають всепольські редактори, а свої думки переводять дуже хитро. Сами в розгорі справи пригадують свої суспільністю „z jakim trudem Czesi otrzymali swój uniwersytet?“ („Słowo polskie“ ч. 198) і стають ся в неї вмовити, що з таким самим трудом нехай здобувають також Русини свій університет. Всепольський публіцист рад би бачити свою суспільність на рівні з німецькими загорільцями, що через 30 років переходили над домаганням чеського народу до порядку дневного. І сей самий публіцист, що руко водить ся такими намірами в українських справах, сьміє ще питати про нашу культуру? Хиба загорілість має що спільного в культурі??!

Комічно ставить ся до справи основання українського університету — на жаль — уміркований „Przegląd“ (ч. 98). З його аргументами нема що полемізувати, ані радіти ними; їх можна поставити хиба як класичне съвідоцство „прихильності“ того днівника до сеї нашої, так пекучої культурної справи. Розказавши про те, що університет має повстати десь за 5 років, таї журчиться непомірно недостачою кваліфікованих професорів і докторів для нашого університету, обговорює „Przegląd“ справу осідання університету і радить не пропитувати основанню університету у Львові, бо мовляв Львів є „wysoce patryotyczny“ містом (съвідчить про се велика скількість жителів у Львові), що не потребує бояти ся рутенізації через руський університет ітд.

А дальше пише такі мудроці: „Нема ві-

якого сумніву, що в день, в якім буде отворений руський університет у Львові, потряс цілим національним сторонництвом Росії дрожжах і обурення. Тоді покаже ся, чи полуднівна Росія чує ся відокремленою від осередкової і північної Росії, чи ні? Ісли чує ся окремою, то безперечно, що сотки, а пізніше тисячі руської молодіжі буде переходити в полудневої Росії на університет до Львова. А єсли ні, то сей університет буде лише люксусовою школою для 3 мільйонів галицьких Русинів і по кільканадцяти літах сам упаде. А упаде з сеї простої причини, що в теперішніх часах, в часах трудної, що раз труднішої борби о бит зовсім немудро для політичного задоситьччина учити ся науки в такій мові, якою говорить лише 3 мільйони людей, і то переважно хлопців. При тім такий університет, тому що буде оден одинокий на цілім світі, через се буде мати все недостачу професорів. Во станові ся лише: отже 1917 р. отворяють сей університет і обсаджують всі його катедри молодими людьми, менше більше 30-літніми. А що є малі вигляди, що котра катедра опорожнила ся через слідуючих 40 років, через се ні оден Русин не буде віддавати ся через тих 40 років науці, лише по скінченю університету віддастися практичному житю, зарібковому, бо не схоже ждати 30 або 40 років, доки яка катедра не опорожнить ся. Знова в наслідок якогось слухаю умирає оден з професорів і університет не має знова кандидата на сю катедру. А молодіж мусить ждати кілька літ, доки якийсь Русин почуч в собі покликане до сеї специальності і посвятивати ся єї так включно, щоби міг обнати сю катетру. Чим менше є в якісі мові університетів, тим більші є в журбу в обсаджуваню катедр. А вже зовсім ясно, що если ся лише оден, тоді є найбільші клопоти“. Свої гумористичні виводи кінчить „Przegląd“ ось чим: „Дякі згадують ся, що в день, в якім буде підписанний акт утворення руського університету у Львові, буде рішене питання австрійско-російської війни. Думаємо, що такий згадок в радше горячковим, днівникарським, як поважним роздумуванням мужів стану“.

Коли брати виводять „Przegląd“ на сею, то можна би хиба дивувати ся недотепноти редакторів будь що будь поважної часописи. Но їх що ж ся значить, що „університет в люксусом для 3 (?) мільйонів Русинів!“ А чи 4 мільйонів Поляків не має аж 2 університетів? І чи лише Поляки учать ся на польських університетах?

А вже медитовані „Przegląd“ про недостачу професорів на случай ествовання університету завадто съмішні. Чи „Przegląd-ови“ звісно, що також на черновецькім університеті в катедри в українській мові, та їх чи звісно те, що єще не благословило ся на український університет, а вже був і др. І. Пулюй і др. Горбачевський і др. Зобків і Луцицький і Вовк і Сумцов і Кримський і Кистяківський і цілі десятки інших професорів Українців по цілій Росії. Та ненавидіти навіть культурні змагання братнього народу, що для припинення его стремінні виставляє ся на спілку в галицькою чорносценію навіть марево війни, не може і не повинна розуміти людина.

— Стан здоров'я мін. Залеского. З Відня доносять: Мимо розголошуваних вістей про злий стан здоров'я міністра скарбу п. Залеского, Fremdenblatt, твердить на основі засягненіх інформацій, що міністер скарбу перебуває в Абадії лише в цілі відпочинку і незадовго верне до Відня та обійтиме своє урядове.

— На сідах російської шпигунської організації. Вчера о пів до першої в полудні перевели судові власти разом з прокуратором із Золочева трусиною у звісного російського пропагандиста Носевича в Бродах і дещо сконфікували. Переслухано ще русофілів Кушпету, Гредика і Кокера, начальника білоруської поліції Карабановського і т. д. Носевича обжаловано о державну зраду.

— Вислід виборів у Відні. У вчераших тієїї виборах вибрано 12 християнсько-суспільних і двох вільнодумців. В тій курії стратили хр.-сусп. всіго 4 мандати, які дісталися ся в руки вільнодумців. При загальному діловіннях виборах втратили хр.-сусп. 8 мандатів, з яких 3 здобули соціалісти, а 5 вільнодумці.

— Охорона над молодими жінками. Як звісно, майже по всіх більших містах є това охорона над молодими жінками, які ста-

шо переїздять в чужі краї на зарібок, як також вишукують їм ріжки занять, в роді служб ітд. Львівське тво-о охорони, відало саме тіпер свій звіт, в якім читаємо: В салі товариства, що складається з 8 кімнат і має 20 ліжок, перебувало в 1911. р. загально 1.014 жінчин. Число нічлітів виносило 3.789 (о 1.579 більше, як попереднього року). Розуміє ся, що більшість користала ся безплатно. З Галичини було 904, Чешок 2, Росіянок 2, Німкін 25, Француз 18, 1 Англійка, 1 Румунка, 1 Грекиня і 3 Американки. До стального міста побуту вилічено 38, а до шпиталі віддано 29. В останніх часах винаймлює тво-о осібне мешкане на уміщенні працюючих жінок за мінімальною місячною доплатою. Львівське товариство охорони молодих жінок оставало в злузі з міжнародним союзом в Францбурзі іншими европейськими місіями.

В рубриці доходів виказує касовий звіт 9.916 К, які виплинули з ріжки датків.

— Осторога перед міжнародною спортивною виставою в Бельгії. Галицький вивозовий Інститут оголосив: „Академія de Podale Volante“ в Бельгії висилає до промислових і купецьких організацій в Австро-Угорщині запрошення до участі в міжнародній спортивній виставі, яка відбудеться в місяцях серпні і вересні с. р. в Бельгії. На основі засягненіх інформацій уладжує сю виставу оден візший муніципальний урядник, котрий уладив вже раз австро-Угорську виставу в тій цілі, щоби видурити від учасників вистави значніші квоти за дипломами, медалі і т. п. Австро-Угорська виставова комісія остерігає проте перед участю в тій виставі.

— Польські демократи в руській справі. На дівочих зборах з дня 25. марта 1912. року ухвалили відпоручники рішальної пісні в польськім політичнім житю демократичної партії, програму партії. В сій програмі визначене місце також відношенню партії до руського питання. Се місце звучить: „Признаючи право руського народа до самостійного розвитку, а також пам'яті на спільність історії і життя на сій землі і злучені в ними (себто Русинами) узлами крові і житлових інтересів суспільних, хочемо жити з Русинами в згоді і мирі, але в нікім слухаю не можемо годити ся на вкорочуване права нашого народу, ні на ослаблювання його становища, здобутого працею віків, особливе, що се не є потрібне до розвитку органічних сил руського живла. — Як се від віків було, так і нині можуть оба народи жити і розвивати ся побіч себе без потреби взаємного поборювання. Польсько-руську справу уважаємо за внутрішнім краєвим справу і рішучо застерігаємо ся проти сего, щоби правительство і парламент без нашої згоди мішалися в польсько-руського спору, або робили Русинам політичні уступки“.

Велика шкода, що не пояснено близше, як саме мають жити і годити ся оба народи, щоби панувала згода і мир.

— Хто бере при купні купон Р. Т. П., спонукав купця до зложення малої жертви за цілі Товариства.

— Автоматичне запалюване газових лямп. Директор львівської міської газівни Теодорович вернув сими дніми з заграниці, де оглядав в ріжки газових заведеніх найновіші технічні уладження, передовсім в Англії і Франції, які визначають ся автоматичним запалюванем, гашенем газових лямп по улицях міст. С два головні системи такого запалювання. В Англії на пр. кожда ліхтарня в заосмотрена при пальнику відповідний прилад, а при аверії пальника се так само як в нас т. зв. „денний огник“. В газівні знова находити ся прилад, при помочі котрого відповідний хвіл збільшає ся тиснене газу в руках так, що вентиля в ліхтарнях самі отворяють ся і ліхтарні запалюють ся від денного огнища. В подібний спосіб відбуває ся гашене ліхтарень. Французька система полягає знова на тім, що кождий пальник в знова заосмотрений в годинниковий прилад, котрий накручує ся раз на тиждень. При его помочі лямпи запалюють ся і гаснуть в означенні порі. Сі французькі прилади в дещо дорожчі від англійських, але зате не потребують зміни газових рур, а ців одніх і других обертається около 40 К за штуку. До яких вислідів дійшов др. Теодорович, не знати. До ілюстрації можна згадати, що у Львові єколо 4.000 газових ліхтарень, які треба щоденно съвітити і гасити ручно. Також автоматичні прилади не можуть обійтися без ручної обслуги, бо треба їх від часу до часу чистити, накручувати і т. ін.

— Загадочний злочин. В суботу по полудні

задержано в Яворні пару коней, запряжені до візка, на якім був труп 60-літнього торговця яриною Острембского. При трупі найдено готівку 170 К. Остремский, видно, мусив впасті жертвою розбішак.

— Затоплене корабля через міну. Корабель „Тексас“, власність греко-американського товариства плавби, що плив до Солуня, на яхі в коло Смирни на підводну міну в заливі затопив ся. Зі 192 подорожніх, що находилися ся на його помості, виаратовано 92, котрі мимо сего в тяжко ранені.

— Хто уживає товарів з маркою Р. Т. П., причинає ся до піднесення поваги Товариства і піднимас жертву фабриканта на рідну школу

— Обмани і дефраудації. Зі Станіславова доносять, що сими дніми пропало десь без вісти засуспендованій за всякі надумані урядник щадничої каси Вобер, котрий крім того понагав на значні суми богато лісдій. Вобер виплачував сторонам менші позички, ніж були ухвалені, через що понесла каса школу на кілька тисяч корон. Між іншими натягнув він возвного австро-угорського Банку на 1.700 К. В щадничій касі одержував він плату 3.700 К. Останніми часами був Вобер державцем дібр.

В Тернополі знова викрито вчера в почтовім уряді спроповірене на 4.800 К, якого допустив ся поштовий функціонер К. Райнель. Іго арештовано і видано карному судови.

Літопис села Несторівці (в Зборівщині).

Написав о. Іполит Барвінський
б. приходник сего села.

(Дальше).

Ergo: Най буде свободно ділити і дробити ґрунт. Показало ся в часі і то не довгім, що аргументація була фальшивою, отже і закон на ній опертий непрактичний і шкідливий, бо при намноженні господарів прибуло вправді голов і рук, але також і чим відай мудрагелі при зеленім столику не вгадали, губ і черев. При тім зайдло також і то непредвиджене явище, що руки і голови усамовлені, в підданства розрішенні і на своїй поспілості дідичними панами зроблені, не все робити і примноженю добитку дбати, але чесні і губи, маючи доволі часу, все їсти хотіли. Давніше коли найстарший син сам оден обіймав в посіданні батьківський ґрунт, молодші його брати і сестри, коли женитво не усадилися на іншім де цілогрунтовім господарстві, ішли або на службу, або приспособлювалися конче до якогось стану, як не до ремесла то на побережників, пасечників, гумених, фірмах, локацій, кухарів, дяків ітд. Нині не йшо що ті професії загибають, бо вікто до них способити ся не хоче, але і господарства рільничі, особливо більші, як двірські і съвященичі, упадають для браку як робітника денної так і челядника річного, бо хлоп аби йно добув звідки два морги поля, зараз женити ся, ставляє хату, розуміє ся, за позичені гроши, а взявши за жіноку стару кобилу і лоша, і докупивши собі порося, розпочинає господарство, а тоді вже за жадні гроши не піде другому робити, бо він господар, отже не має часу. Правительственні сфері і мислячі філіяліони дочутіли ся злого і прийшли до переконання, що упадок стану рільничого і взагалі найнишої верстви людності спроводувало вічо іншого, тільки власне то раптовне і неограничене усамовлене простолюдина і дозволений поділ ґрунту. Промишляють проте, як би то знов спровадити все на давні тори, роздріблені поспілості рільничих прикоротити і грозячу небезпеку прочим верствам людності, котрі всі опираються на ставі рільничім, усторонні. Але відай наміре ті реформи не дадуть ся тепер, де вільноти вже за богато накушалося, так легко перевести, а впрочому хто знає, чи при занадто розкоріненій хоробі не за пізно вже на такі ліки.

Цікаво буде для читателя знати, що в роках межи 1870-80; отже в часі, коли земельниця Кароля Людвіка з Кракова до Південної була вже вибудована, а наслідком того земні плоди з ними також і земля в ціні поступили, морг поля в Несторівцях і околових селах платив ся по 80 зл. р. Якийсь Плавщеский, який розуміє ся на устрою і направці машин рільничих, оженив ся тут в Несторівцях з бувшою панною служачою п. Луцьї, грабянки Комарницкої, і отримав за нею в віні цілий ґрунт хлопський, в 20 моргів а відтак взяв за нею враз в городом, будинками і добром просторим домом в р. 1872, коли до Росії вибрав ся на користний і добре платний обовязок, від тутешнього арендаря корчми, 2000 зл. р.

Село Несторівці з огляdom на політичну управу.

З огляdom на управу політично-адміністративну, належать Несторівці від 1866, коли край на 74 повітів (Bezirk) поділено, до Золочівського повіту, або як від р. 1869. в урядовім стилі зміненою назвою виражано ся, Старства (Bezirkshauptmannschaft). Від часу прилуки Галичини до Австрійської держави, т. є від 1772. від коли она була поділена на 18 округів (сугкуї, Kreise), Несторівці належали до Тернопільського округа. На тій підставі Несторівці по війні Австрії в Францію, наслідком мирного договору межи тими державами заключеного, разом з округами Тернопільським і Чортківським припали Росії. Тоді ті два округи, отже і Несторівці під наовою "земля тернопільська" (бо в Тернополі був осідок правителів для тих округів) — під вглядом церковної управи, належали до епархії Луцької. Яко власті духовна посередна межи Епископом а поодинокими деканатами і парохіями був так званий "делегат", який чин наділено парохови і деканови Трембовельському, Ганкевичови. В тім часі, позаяк в

тих сторонах і взагалі в цілій Галичині був великий брак клира, епископ Луцький після звичаю і права в Росії принятого рукополагав в ерея кожного лішого, що научив слідчіти, писати і дещо набоженьства церковного правити і такими съвящениками, що не мали ніяких шкіл, обсаджав опорожнені душпастирства. Тих съвящеників, для відріжнення від ерея австрійських, — котрі після закона царя Йосифа мусіли переходити 16-літній курс шкіл, і проте звали ся ереями "poenae educationis" або для того, що слухали фільзофію (через 2 роки) а теологію (через 4 р.) в латинськім языці, "studii latinis" *), називано урядово "antiquae educationis" а саркастично "Луцакам" **). Послідний в них Соневицький, парох Устя зеленого, помер доповеря в р. 1875. в 86 році віку а 63 съвященства. По здійсненню Наполеона, Конгрес Віденський року 1815. назад звернув Тернопільську землю Австрії. Від тоді Несторівці на прошені їх властителя, Луки графа Комарницького, котрого всі проіс поспілості в містом Золочевом належали до округа Золочівського, прилучено також до того округа. Той поділ краю на округи під начальною краєвою владистю, званою "губернію", утримував ся до р. 1848. Посередніми властями межи громадами а урядами циркулярними або окружними (Kreisämter) були таї звані "Dominiä" з тієї причини так названі, бо властителі земських дібр, які властиві посідателі і пані (Dominini, Grundherre) ґрунтів не ймо двірських, але також хлопських або рустикальних, мала собі повірену від правителів певну владу як політичну, так і судову над хлопами, котрі ті ґрунти в уживаню тримали з обов'язком відбування панщини і плачена ріжких данин до двора. Влада ту (potestatem dominalem або dominicalem) словникою они через своїх представантів (Dominical-Repräsentant), котрі для того, що накази (mandata) як свого пана так і правителів в циркулярних урядів отримували громадам через війтів уділяли, також мандаторами звали ся.

(Дальше буде).

*) Були знов съвященики "studii rutheni" для того так звані, бо слухали преподавань фільзофічних і богословських в рускім языці. Цар Йосиф впровадив був руский язык для кандидатів руских стану съвященичого на всеучилищі львівським, в котрім то языкі предмети фільзофічні і богословські предводавалися до р. 1805. а в тім році латинський язык назад заведено.

**) О тих ереях "antiquae educationis" або "Луцаках" курсувало много анекdot, котрі розуміє ся на тему низкого тихже умового образовання були уложені: "Питано раз Луцака, чи можна на борщи Службу Божу правити? Дялчого ві? От я нераз правлю, відвітав Луцький богослов і додав: Де би там все вина набрав. Добре би було, кобя ся єго хоть на більш съвята мало". Такий Луцак відмовляв раз молитви перед Службою в саді. Случайно упала гарна сливка а замоївши ся вхопив та й зів. Приходить дяк і питав, можебі вже дзвонити. Заклопотаний ерея відправляє єго, що єго зачекав. Небавом приходить знов дяк, але від помруючого съвященика дістає знов відпові. При третьій появлі дяк, коли все ще видить єгомосця не рішеного і заклопотаного, питав, яка тому причина? Ет, що ти знаєш... ти не порадиш, відмуркнув з тиха "ерея". "Чей, може бям порадив, налягає съмілій резент". От знаєш, впала сливка та я ѹї, каже согрішивши. Дурниця, каже дяк, кеньте келишок горілки, єгомость, то борще стравить. А тим часом іду дзвонити. — Як далеко до неба? питав парохіянин свого отця духовного. Мусить бути не далеко, відвітав резолютний Луцак, бо бачиш по дорозі не видко жадної корчми. Жарті однак і посмішки на бік, съвященики ті аптикуae educationis були то правдиві ереї, мож сказати, по чину Мелхіседекову. Хоть не мали шкільного образовання, посідали однак у простолюдина більше довірю, любви а навіть і пошанівку, як нинішні "księże probosciszowie". Давніший піп хотій скромним, але на скрізь моральним житем своїм, успішніше впливав на парохіянину, як теперішній ерея з титулом чину "księdz kanonik" він викрохмалений і випомадований, але внутрій повний брувельському, Ганкевичови. В тім часі, позаяк в

З публичної лікції, походячі нові меблі продаються ся по слідуючих цінах: Сесесійний кredens K 45, отомана K 26, шафи K 30, спальня K 190 ідальня K 140, столи K 9, уладження кавалерської кімнати K 120, плюшеві сальони K 90, магонізовани сальони K 180. Крім цого чимало образів, крісел, столів, шаф, крідесів, канап, столів, занавіс і фіраноя. — **ДОРОТЕУМ** ул. Ліндго ч. 7 (бічна Коперника).

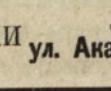
Порозін з провінцією листовне.

УВАГА! Наше підприємство купує і посередині в продажі меблів з приватних домів, з конкурсних і спадкових мас — приємас усю обстанову до переховання. (18-30)

Перша найбільша 25 покій богато заосмотрена

Ц. К. НАДВОРНІ ДОСТАВЦІ

П. ЛЯДШТЕТТЕР і СИНИ

МОДНІ КАПЕЛЮХИ ЛЬВІВ
ул. Академічна ч. 10.

Першорядна **ПИСАНЯ**
ШКОЛА на **МАШИНІ**

Жорберт Ерліх Львів, площа Смольна 4.
Склад машин до писання і американських уладжень бюро вів. (40-50)

Асекуруйте своє майно від огню

В „Дністрі”!

Кождий Русин повинен асекурувати ся від огню, щоби наслучай пожежі не понести страти, бо достаток одиниці то добрить цілого народу.

Кождий Русин повинен асекурувати ся тільки в рускім товаристві взаємних обезпечень

„Дністер”

Нема жадного іншого руского товариства асекураційного, тільки один

„Дністер”

„Дністер” рахує найдешевші оплати за обезпечення селянських будинків.

„Дністер” звертає кождорічний чистий зиск своїм членам; на рік 1911 виносить зворот 10%.

„Дністер” однією та виплачує школи по огні скоро і ретельно, а до комісії запрошує все двох господарів на оцінітельів.

„Дністер” дає підмоги руским школам і бурсам, де виховують ся селянські діти.

Люди асекуровані в „Дністрі” можуть дістати позичку у всіх великих Банках і в Товаристві взаємного кредиту „Дністер”.

Власні фонди „Дністра” виносять з кінцем 1911 року 3,353.305 корон.

„Дністер” приймає обезпечення на житі у всіх догідних комбінаціях (на дожиті, посмертні капіталі, посаги, ренти).

В „Дністрі” можна обезпечити від крадіння з вломом движимости всякого роду, а товариства кредитові готівку, цінні папери і векселі за дешевою оплатою премії.

Адреса „Дністра”: Товариство взаємних обезпечень „Дністер” у Львові, у власнім дому ул. Руска ч. 20.

Поручає ся

Всесвітньому рускому Духовенству до ужитку свого і церков:

Напівник Церковний

(Ін. Полотнюк)

поручений Всесвіті. Митропол. Ординатор.

Половина чистого доходу зі спродажі, призначена на цілі Руского Товариства педагогічного

Ціна книжки K 3 — опрвл. 4 K.

Замовлення слати до Канцелярії Руского Товариства педагогічного у Львові, Монастирського 12.

376(12)

— „Дороговказ

для переселенців”!

Хто їде в чужину, потребує конечно провідника, бо буде блукати і визискаєтъ его всякою рода опуща-агенті.

Такий провідник для наших переселенців видало Товариство опіки над нашими емігрантами:

Руске Товариство св. Рафаїла
у Львові, ул. Коперника ч. 36.

Ціна того правдивого „Дороговказа“ 40 с. Хто замовляє 5 „Дороговказів“ нараз платить 1 К Гроші на поодинокі Дороговкази найліпше слати з замовленем марками в листі.

Руске Товариство св. Рафаїла у Львові опікує ся нашими переселенцями вже від 1907 року, щільє бесплатно всяких інформацій і опіки і роздає кожному бесплатно

Карти поручаючи

з адресами мужів довіря по цілім съвіті, у котрих можуть наші люди жадати опіки. Товариство стоїть в звязі з Товариствами св. Рафаїла австрійським, німецким, американським і т. д.: Може отже всюди обставати занаписими людьми.

Товариство св. Рафаїла у Львові видає вже другий рік свою часопись для переселенців:

Е м і г р а н т,

що коштує 1 К на рік, а членам Товариства розсилає ся даром.

Др. Богдан Барвінський: